

Faktabladet har tagits fram i samarbete med rådet för notaries i EU (CNUE).

1 Hur upprättas ett förordnande om kvarlåtenskap (testamente, gemensamt testamente, arvsavtal)?

Vid upprättandet av förordnanden om kvarlåtenskap måste bland annat följande regler följas.

Först och främst får testatorn inte lida av psykisk störning. Personer som förklarats rättsinkapabla enligt lag kan inte upprätta testamente. För minderåriga gäller särskilda bestämmelser, som framför allt syftar till att skydda de berörda personernas egendom.

För övrigt är vissa förordnanden om kvarlåtenskap förbjudna, exempelvis gemensamma testamenten. Detta gäller också arvsavtal.

Vad gäller de olika testamentsformer som fastställs i luxemburgsk arvsrätt tas följande upp i landets civillag:

Holografiskt testamente.

Av juridiskt utbildad tjänsteman registrerat och eventuellt upprättat testamente i närvaro av vittnen eller autentiskt testamente.

Hemligt testamente.

Förfarandena och villkoren varierar beroende på vilken form av testamente som valts.

Holografiskt testamente

Ett holografiskt testamente är ett testamente som testatorn själv avfattat, daterat och undertecknat för hand.

Fördelen med ett holografiskt testamente är att det är enkelt. Nackdelen är att det kan avfattas av testatorn utan att någon ens informeras om att testamentet finns. Detta kan leda till att testamentet inte hittas efter testatorns död.

Det finns dessutom en risk för att det ska förfalskas eller förstöras. Om det holografiska testamentet för övrigt är oläsligt, tvetydigt eller ofullständigt riskerar det att inte vara giltigt. I detta sammanhang bör det noteras att det räcker med en felaktighet i fråga om datumet för att ett holografiskt testamente ska riskera att ogiltigförklaras. Därtill kan ett holografiskt testamente sakna giltighet på grund av ett grundläggande fel.

Testatorn bör alltså dels meddela att testamentet finns och var det förvaras, dels se till att testamentet är giltigt.

Kännedom om att det finns ett holografiskt testamente kan säkerställas genom att testatorn informerar en person som denne litar på om detta eller, mot betalning av en avgift, genom att de viktigaste uppgifterna om testamentet (till exempel testatorns namn, adress och den plats där testamentet finns) registreras i det centrala registret över testamenten. Detta register utgörs av en databas som sköts av Luxemburgs förvaltning för registrering och domäner (Administration de l'Enregistrement et des Domaines). Se även nedan.

Med avseende på testamentets giltighet är det absolut nödvändigt att testamentet i sin helhet avfattas för hand av testatorn samt att det dateras och undertecknas av samma person. Mot bakgrund av detta rekommenderas det att man vänder sig till en expert på arvsrätt, till exempel en notarie, som kan garantera att förordnandena om kvarlåtenskapen är giltiga.

Autentiskt testamente

Ett autentiskt eller av juridiskt utbildad tjänsteman registrerat testamente ska godkännas av två notaries eller av en notarie och två vittnen.

Detta har stora fördelar jämfört med ett holografiskt testamente.

En fördel är den juridiska rådgivning som den intygande notarien tillhandahåller testatorn. Det är denna juridiska rådgivning som säkerställer att testatorns testamente inte äventyras av ett formfel eller felaktiga grunder och att testamentet är giltigt.

En annan fördel är att det autentiska testamentet, eftersom det lämnas in till en notarie, kommer att förbli hemligt till dess att testatorn avlider och även kommer att återfinnas efter dennes död. Det bör i detta sammanhang också noteras att det åligger den intygande notarien att i registret över testamenten registrera de viktigaste uppgifterna om det autentiska testamentet som upprättats.

Hemligt testamente

Ett hemligt testamente är en skriftlig handling som avfattas av testatorn eller av någon annan person och som, förseglad och stämplad, lämnas in av testatorn inom stängda dörrar i närvaro av två vittnen eller en andra notarie. Den notarie som tar emot det hemliga testamentet utfärdar en handling avseende påskriften i form av ett original eller ett intyg.

Notarien ansvarar för förvaringen av det hemliga testamentet och det finns således ingen risk för att det ska bytas ut eller förfalskas.

Ett hemligt testamente gör, liksom ett autentiskt testamente, det möjligt att hålla de förordnanden som testatorn beslutar om medan denne är vid liv hemliga.

Tack vare att testamentet lämnas in hos en notarie kommer det dessutom att hittas efter testatorns död.

Det faktum att den intygande notarien upprättar en handling som intygar påskriften när denne tar emot det hemliga testamentet innebär inte att det inlämnade testamentet är giltigt. Även om det hemliga testamentet har upprättats och lämnats in i enlighet med de relevanta formreglerna kan det trots allt ogiltigförklaras på grund av ett grundläggande fel. Med tanke på att det hemliga testamentet lämnas in förseglat och stämplat inom stängda dörrar till den intygande notarien kan denne i själva verket inte garantera giltigheten hos förordnandena om kvarlåtenskapen i fråga.

I Luxemburg är det sällsynt med hemliga testamenten.

2 Bör förordnandet registreras och i så fall hur?

I Luxemburg ska respektive kan grundläggande uppgifter om vissa testamenten registreras i registret över testamenten (se även svaret på föregående fråga). Registreringen är obligatorisk för testamenten som upprättats eller registrerats av juridiskt utbildad tjänsteman, liksom för hemliga testamenten respektive holografiska testamenten som betrotts en notarie. Detta gäller också för återkallande, upphävande och andra ändringar av dessa testamenten. Vad gäller ett holografiskt testamente som en privatperson förfogar över är det frivilligt att registrera det i registret.

Varken testamentet eller dess innehåll sparas i registret. Registreringen innehåller endast testatorns för- och efternamn, i förekommande fall, makens för- och efternamn, testatorns födelsedatum och födelseort, dennes identitetsnummer, yrke, adress eller hemvist, typ av och datum vad gäller den handling som måste registreras, för- och efternamn med avseende på den notarie som tog emot handlingen eller som förvarar den eller, om det rör sig om ett holografiskt testamente, i förekommande fall, namn på och adress till alla andra personer eller institutioner som anförtrots testamentet eller den plats där det förvaras.

3 Finns det restriktioner vad gäller rätten att fritt förordna om sin kvarlåtenskap (t.ex. laglott)?

Ja, enligt luxemburgsk arvsrätt finns det begränsningar i fråga om friheten att förordna om sin kvarlåtenskap.

Närmare bestämt är det laglotten som förhindrar att en person gör vissa legala arvingar arvslösa med hjälp av en donation eller ett förordnande om kvarlåtenskap.

Enligt luxemburgsk rätt är det endast den avlidnes släktingar i nedstigande led (barn eller, om barnen har avlidit innan den avlidne, deras barn) som har rätt till laglotten.

Laglotten uppgår till hälften av det lagliga arvet om den avlidna personen endast efterlämnar ett barn, till $\frac{2}{3}$ av arvet om denne efterlämnar två barn och till $\frac{1}{4}$ av arvet om denne efterlämnar tre eller fler barn.

Det går att avstå från laglotten. Detta avstående ska vara uttryckligt och bestå av en förklaring inför kansliet vid den domstol där arvsförordnandet inleds, och ska registreras i ett särskilt register som är avsett för detta ändamål.

4 Vem ärver, och hur mycket, om det inte finns något förordnande om kvarlåtenskap?

Om testamente saknas handläggs arvsfrågan enligt tillämplig lagstiftning.

I allmänhet ser arvsföljden ut på följande sätt:

Släktingar i nedstigande led (barn, barnbarn).

Efterlevande make.

Föräldrar och syskon till den avlidne och dessas släktingar i nedstigande led.

Andra släktingar i uppstigande led än föräldrarna (mor- och farföräldrar, mor- och farföräldrarnas föräldrar etc.).

Andra släktingar på samma sidolinjer än syskon (mor- och farbröder, mosttrar och fastrar, syskonbarn etc.).

Staten.

I denna hierarkiska arvsföljd kan flera scenarier uppstå:

Scenario 1: den avlidne har en efterlevande make och barn (eller barnbarn)

När man i lagen talar om en efterlevande make avser detta en make som den avlidne är gift med, som inte omfattas av någon dom om hemskillnad som vunnit laga kraft.

Arvet fördelas i lika delar mellan den avlidnes barn i förhållande till hur många de är, med förbehåll för den efterlevande makens rättigheter.

Exempel:

Om den avlidne efterlämnar ett barn är det barnet som, med förbehåll för den efterlevande makens rättigheter, ärver hela arvet.

Om den avlidne efterlämnar två barn delar, fortfarande med förbehåll för den efterlevande makens rättigheter, de två barnen på den avlidnes arv.

I detta fall kan den efterlevande maken välja mellan

nyttjanderätt till den fastighet som makarna bodde tillsammans i och till den lösa egendomen i bostaden, på villkor att fastigheten helt och hållet tillhörde den avlidne eller den avlidne och den efterlevande gemensamt, och

en arvslott motsvarande arvslotten för det barn inom äktenskapet som får minst del, utan att denna får vara mindre än en fjärdedel av arvet.

Den efterlevande maken har 3 månader och 40 dagar räknat från dödsfallet på sig att göra sitt val, genom en förklaring till domstolskansliet tillhörande domsagan inom den domvårjo där arvsförordnandet inleds. Om inget val görs innan den beviljade tidsfristen löper ut anses den efterlevande maken ha valt nyttjanderätten.

Om den efterlevande maken väljer ett barns arvslott ska barnens arvslotter minskas proportionerligt i den mån som krävs för att upprätta den efterlevande makens del.

Vad händer om ett av den avlidnes barn har dött före den avlidne, men den sistnämnda själv har efterlämnat barn?

I detta fall talar man om representation. Barnet/barnen till det barn som avlidit (dvs. den avlidnes barnbarn) delar alltså på sin faders och/eller moders arvslott.

Med andra ord erhåller de hela den lott som den sistnämnde skulle ha fått om han/hon hade överlevt den avlidne.

Vad händer om den efterlevande make som har valt nyttjanderätt till det gemensamma huset gifter om sig?

I detta fall kan barnen respektive barnbarnen i händelse av att ett av barnen har avlidit kräva en gemensam överenskommelse om att nyttjanderätten ska omvandlas till kapital.

Detta kapital bör motsvara värdet för nyttjanderätten, som bland annat beror på nyttjanderättshavarens ålder.

Denna omvandling måste begäras i domstol inom sex månader från den efterlevande makens omgifte och begäras av alla barnen respektive barnbarnen (se ovan).

Om barnen inte har enats om att begära denna omvandling till kapital står det domstolen fritt att besluta om detta.

Scenario 2: den avlidne har inga barn men en efterlevande make

Om den avlidne varken efterlämnar barn eller släktingar i nedstigande led till dessa går den efterlevande maken före sin avlidne makes alla andra släktingar och erhåller på så sätt hela arvet. Det har ingen betydelse om han/hon sedan gifter om sig.

Den efterlevande maken är dock inte en laglotsberättigad arvinge till sin make. Personen i fråga har följaktligen, tväremot den avlidnes barn, ingen rätt till någon laglott. Med andra ord skulle den efterlevande maken, om den avlidne saknar barn, teoretiskt sett kunna nekas sin makes arv, antingen genom en donation eller ett testamente.

Scenario 3: den avlidne har varken barn eller make men efterlämnar syskon (eller syskonbarn)

I denna situation måste man ta hänsyn till om föräldrarna till den avlidne fortfarande är vid liv.

Om de fortfarande är vid liv erhåller modern och fadern en fjärdedel av arvet vardera, dvs. sammanlagt hälften.

Syskonen eller deras släktingar i nedstigande led delar på den andra hälften.

Om endast fadern eller modern överlever den avlidne erhåller denna person en fjärdedel av arvet och syskonen eller deras släktingar i nedstigande led tilldelas resterande tre fjärdedelar av detta arv.

Om deras föräldrar har avlidit delar syskonens barn (dvs. den avlidnes syskonbarn) genom representation på arvslotten tillhörande deras fader eller moder som avled före den avlidne.

De erhåller på så sätt tillsammans den lott som deras fader och/eller moder skulle ha erhållit om han/hon hade överlevt den avlidne.

Scenario 4: den avlidne har varken barn, make, syskon eller syskonbarn, men den avlidnes föräldrar är fortfarande vid liv

I denna situation tillfaller hela arvet den avlidnes fader och moder, som får hälften var.

Om endast fadern eller modern är vid liv är det han/hon som ärver hela arvet från det barn som avlidit (se ovan).

Scenario 5: den avlidne har varken barn, make, syskon eller syskonbarn och den avlidnes föräldrar och andra släktingar i uppstigande led har avlidit

I denna situation ska den avlidnes mor- och farbröder och/eller mosttrar/fastrar, deras mor-och farbröder och/eller mosttrar/fastrar liksom de sistnämndas släktingar i nedstigande led betraktas som arvingar.

Arvet delas upp i två linjer, släktskap på fädernet och släktskap på mödernet, som vardera får hälften av arvet.

Arvsföljden sträcker sig som längst till en kusins barnbarn, både på fädernet och mödernet. I denna situation tillfaller arvet staten och man talar om ett arv där arvinge saknas.

5 Vilken typ av myndighet är behörig när det gäller

5.1 arvsrättsliga frågor?

Arvsförfarandet inleds av den arvinge eller de arvingar som på eget initiativ kontaktar en notarie som denne/de väljer eller den notarie som fastställts av arvlåtaren för alla åtgärder som rör handläggningen av arvsområdet.

5.2 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av arv?

När det gäller accept av ett arv definieras i luxemburgsk rätt ingen särskild myndighet som ska meddelas detta. De relevanta bestämmelserna föreskriver att en accept kan vara uttrycklig eller underförstådd. En accept anses uttrycklig när man antar titeln eller egenskapen arvinge i en officiell eller privat handling. En accept är underförstådd när arvingen agerar på ett sätt som oundgängligen förutsätter att denne har för avsikt att acceptera och som denne endast har rätt till i egenskap av arvinge.

Vad gäller avstående kräver bestämmelserna i civillagen att detta ska göras till kansliet vid tingsrätten i den domsaga där arvsförfarandet inleds, i det register som förs för detta ändamål.

Med beaktande av de följder, rättigheter och skyldigheter som kan vara en följd av ett arv rekommenderas det att man rådfrågar en notarie på förhand, såväl om accept av som om avstående från ett arv.

5.3 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av legat?

Eftersom Luxemburgs civillag inte innehåller några särskilda regler om denna fråga utgår luxemburgsk rättspraxis från principen om att accept av legat (antingen universellt, generellt eller enskilt) kan göras på vilket sätt som helst.

Detta gäller också avvisande av ett enskilt legat. Avvisandet kan på så sätt bland annat vara underförstått, om testamentstagaren till exempel vägrar att ta det ansvar som har anknytning till det berörda legatet.

När det gäller avvisande av ett universellt legat respektive ett generellt legat kräver vissa domstolar att formkraven för att avstå från ett arv ska följas medan andra domstolar menar att de inte är tillämpliga.

5.4 att ta emot en förklaring om avstående från eller accept av laglott?

När det gäller accept av en laglott gäller ovannämnda regler.

Avståendet från laglotten ska vara uttryckligt och bestå av en förklaring som lämnas till kansliet vid den domstol där arvsförfarandet inleds och ska registreras i ett särskilt register som förs för detta ändamål.

6 Ge en kort beskrivning att förfarandet för att göra upp arvsfrågan enligt nationell lag, inklusive avveckling av egendom och fördelningen av tillgångar (detta omfattar information om huruvida arvsförfarandet inleds av en domstol, annan behörig domstol eller på eget initiativ).

Arvsförfarandet inleds av den arvinge eller de arvingar som på eget initiativ kontaktar en notarie som denne/de väljer eller den notarie som fastställts av arvlåtaren för alla åtgärder som rör handläggningen av arvsområdet.

7 Hur och när blir någon arvtagare eller testamentstagare?

Vid den avlidnes död tillfaller dennes tillgångar arvingen direkt. Detta betyder dock inte att arvingarna måste acceptera arvet (se ovan).

För att kunna ärva måste man i synnerhet

existera juridiskt sett vid den tidpunkt då arvlåtaren avlider, dvs. åtminstone ha avlats, under förutsättning att barnet i fråga föds livsdugligt, inte vara utesluten enligt lag, vilket i synnerhet gäller

rättsinkapabla,

läkare eller kirurger, vårdanställda och farmaceuter som behandlar en person under den sjukdom som personen sedan avlider av, i händelse av att testamentet utformats till fördel för nämnda personer under sjukdomen,

inte ha strukits från arvingarna på grund av olämplighet.

När det gäller legat kan det enligt omständigheterna vara lämpligt att följa förfarandet för utfärdande av legat respektive förfarandet med beslut om besittningsrätt.

8 Är arvtagarna ansvariga för den avlidnes skulder och om ja, under vilka villkor?

Ja, såvitt arvingarna accepterar arvet helt och hållet.

I detta sammanhang bör det dock noteras att arvingarna vid den tidpunkt då arvsförfarandet inleds även kan acceptera arvet utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna.

Konsekvenserna av tillträdet till arvet utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna ger arvingen fördelen att endast hållas ansvarig för betalningen av dödsboets skulder upp till värdet av de tillgångar som denne mottagit. Arvingen kan till och med befria sig från betalningen av skulderna genom att överlåta alla dödsboets tillgångar till fordringsägarna och testamentstagarna.

9 Vilka handlingar och/eller vilken information krävs vanligtvis för registrering av fast egendom?

Testatorn får utse vem/vilka personer som helst som ansvarig/ansvariga för verkställandet av testamentet, med undantag för minderåriga.

När det gäller rollen som boutredningsman, se ovan.

Enligt artikel 1 i lagen av den 25 september 1905 i dess ändrade lydelse om fastighetsregister ska alla benefika eller onerösa transaktioner som görs mellan levande personer rörande fast egendom (bortsett från företrädesrätt och inteckningar) skrivas in i fastighetsregistret i den domvärjo där egendomen är belägen. I artikel 2 i denna lag fastställs att endast domstolsbeslut, officiella handlingar och administrativa handlingar får skrivas in.

9.1 Är det obligatoriskt, eller obligatoriskt på begäran, att utse en boutredningsman? Om det är obligatoriskt eller obligatoriskt på begäran, vilka steg ska i så fall vidtas?

Enligt luxemburgsk arvsrätt kan tre scenarier som medför boutredning komma att uppstå:

1) Boutredning där arvinge saknas

När det rör sig om ett dödsbo där arvinge saknas utser den behöriga tingsrätten en förvaltare på begäran av de berörda parterna eller efter yrkande av den allmänna åklagarmyndigheten och anförtror denne boutredningen.

2) Förvaltningsmässiga åtgärder i händelse av accept av ett arv utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna

I detta särskilda fall är det den mottagande arvingen som ansvarar för att förvalta kvarlåtenskapen. Denne ska redogöra för sin förvaltning för fordringsägarna och testamentstagarna.

En viktig del av denna förvaltning är enligt luxemburgsk rättspraxis bland annat skyldigheten att återbetala dödsboets fordringsägare.

I undantagsfall kan domstolarna anförtro denna förvaltning till en tredje part. Detta är möjligt när arvingarna utan ansvar för boets skulder utöver tillgångarna på grund av överksamhet, undermålig förvaltning eller bristande kompetens äventyrar fordringsägarnas rättigheter i förhållande till dödsboet och kan orsaka dem skada (luxemburgsk rättspraxis).

3) Förvaltningsmässiga åtgärder i händelse av oskiftat arv

När det rör sig om ett oskiftat arv kan ordföranden för den behöriga domstolen i domsagan utse en dödsbodelägare till förvaltare.

9.2 Vem är behörig att verkställa förordnande om den avlidnes kvarlåtenskap och/eller har rätt att ha hand om boutredningen?

Testatorn får utse vem/vilka personer som helst som ansvarig/ansvariga för verkställandet av testamentet, med undantag för minderåriga.

När det gäller rollen som boutredningsman, se ovan.

9.3 Vilka befogenheter har en boutredningsman?

Se ovan.

10 Vilka handlingar utfärdas vanligtvis enligt nationell lagstiftning under eller efter ett arvsmål för att bevisa förmånstagarnas ställning och rättigheter? Har de särskilda bevisvärden?

Det är försäkran om kända förhållanden som upprättas av en notarie som tillskrivs ett särskilt bevisvärde.

Senaste uppdatering: 29/10/2019

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.